

Forsidebillede: Diagnose. Nikolaj Brie Petersen, 2012. Akryl på lærred, ©KFR 2023

Forord

De første måneder af 2022 kunne endnu engang byde på en tid med en høj grad af hjemmearbejde, men i løbet af foråret kom der atter gang i vores kerneopgave med undervisnings- og formidlingsaktiviteter til mange forskellige faggrupper. Udover videndeling i vores egen organisation Region Hovedstadens Psykiatri har vi også lavet en del videndeling til eksterne samarbejdspartnere i f.eks. kommuner, Danske Regioner, Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme, samt EN AF OS-ambassadørkorpsen.

Heldigvis blev det også muligt at gennemføre både det nordiske retspsykiatriske symposium i Helsinki, og den nationale forsknings- og udviklingskonference i Skejby, der var blevet udsat som følge af Covid-19. Muligheden for at kunne mødes med kolleger og fagfæller er helt afgørende for formulering af nye praksisnære forskningsprojekter tæt på den kliniske hverdag, hvor patienter, pårørende og professionelle interagerer.

KFRs arbejde med at gennemgå litteratur om psykisk sygdom, radikalisering og ekstremisme har været efterspurgt i det forgangne år. Det er et krævende og kompliceret tema at undervise i, men det er et vigtigt stykke formidlingsarbejde, der i bogstaveligste forstand understøtter vores vision om at bidrage til afstigmatisering og nuancering af hurtige, generaliserende eller monstrøse koblinger af psykisk sygdom, kriminalitet og eventuel voldspathed.

Forbruget af flyttekasser har været betragteligt i 2022. Vi har, ligesom i 2021, bidraget til oprydning og flytning i forbindelse med fraflytningen af Vest-matriklen på Psykiatrisk Center Sct. Hans. Derudover har vi flyttet KFR med mange hyldemetre bøger og vores fysiske vidensberedskab en etage ned til nye kontorer på 2. sal i Kirsebærhus. Den veloverståede flytning blev markeret med åbent hus og lyserød sodavand, og vi ser nu frem til at fokusere på arbejdet med flere nye forskningsprojekter og videndeling i fine og arbejdsrolige rammer.

Tak til kolleger, samarbejdspartnere og studerende for et godt og lærerigt 2022.

Roskilde, januar 2023

Jette Møllerhøj

Leder af Kompetencecenter for Retspsykiatri

Indholdsfortegnelse

Forord.....	2
KFRs vision og mission i 2022	4
KFRs kerneopgaver.....	4
Ansatte i KFR.....	4
Forskning.....	7
Status på projektarbejde	7
Vidensberedskab og videndeling	10
KFR Arbejdspapirer	10
Videreudvikling af formidlingsformer	12
Forespørgsler, sparring og vejledning.....	12
Forskningsnetværk	12
Foredrag og oplæg	13
Undervisning	14
Øvrige aktiviteter	15
Censorkorpset for Historie	15
Lektorat ved Statens Institut for Folkesundhed, SDU.....	15
Afstigmatisering af retspsykiatri og retspsykiatriske patienter	15
Flytning af og sammenlægning af bogsamlinger på PC Sct. Hans.....	15
Nyt Museum Sct. Hans	15
Publikationer.....	17

KFRs vision og mission i 2022

Vision

- Kompetencecenter for Retspsykiatri vidensproduktion og videndeling bidrager til afstigmatisering af den retspsykiatriske patientpopulation.

Mission

- Kompetencecenter for Retspsykiatri (KFR) bidrager med viden til at sikre den bedst mulige pleje, behandling og rehabilitering af retslige patienter
- KFR bedriver interdisciplinær forskning i retspsykiatri på højt internationalt niveau
- KFR skaber, samler og formidler viden til praktikere i det retspsykiatriske felt til gavn for patienter og pårørende
- KFR inddrager erfaringer og perspektiver fra patienter, pårørende, praktikere, forskere og beslutningstagere i formulering og prioritering af nye projekter og indsatser.

KFRs kerneopgaver

Kompetencecentrets kerneopgaver er at:

- Ruste RHP til at kunne give den til enhver tid bedst mulige behandling og pleje af de retspsykiatriske patienter i regionen
- Sikre udbredelsen af viden om retspsykiatri på tværs i RHP og etablere forsknings-, udviklings- og undervisningsaktiviteter indenfor retspsykiatri
- Opsamle viden og erfaringer om den retspsykiatriske behandling og praksis i RHP
- Stimulere og selvstændigt udøve forskning indenfor det retspsykiatriske område.

Ansatte i KFR

- Leder og seniorforsker Jette Møllerhøj (JM)
- Projektleder Maia Jørgensen (MJ), 70 %
- Projektleder Liv Os Stølan (LOS), indtil 31. juli 2022
- Videnskabelig assistent Amalie Korsgaard Rasmussen (AKR), ansat fra d. 1. december 2022
- Videnskabelig assistent Maria Danielsen (MD), ansat fra d. 1. januar 2023

KERNEOPGAVER OG AKTIVITETER 2022

Kompetencecenter for Retspsykiatri (KFR) arbejder på tværs af Region Hovedstadens Psykiatri (RHP), og har til huse på Psykiatrisk Center Sct. Hans.

VISION

- At KFRs vidensproduktion og videndeling bidrager til afstigmatisering af den retspsykiatriske patientpopulation.

MISSION

- At bidrage med viden til at sikre den bedst mulige pleje, behandling og rehabilitering af retslige patienter
- At bedrive interdisciplinær forskning i retspsykiatri på højt internationalt niveau
- At skabe, samle og formidle viden til praktikere i det retspsykiatriske felt til gavn for patienter og pårørende
- At inddrage erfaringer og perspektiver fra patienter, pårørende, praktikere, forskere og beslutningstagere i formulering og prioritering af nye projekter og indsatser.

Publikationer 2022: KFR Arbejdspapirer, artikler og rapporter Fx:

- Møllerhøj, J. (2022), "What if you listened to and involved the caregivers?" – Experiences and needs amongst caregivers involved with mentally disordered offenders and mental health services. *The European Journal of Psychiatry*
- Møllerhøj, J. & Jørgensen, M. (2022). *Peers i en retspsykiatrisk kontekst. Aktuell viden og erfaringer*. KFR Arbejdspapir 8/2022
- Terkildsen, M. et al. (2022). Forensic Psychiatric Patients' Perspectives on COVID-19 Prevention Measures: A Qualitative Study. *Journal of Forensic Psychology Research and Practice*

Forespørgsler og vejledning

- Personale på efteruddannelse
- Studerende
- Forskningsinstitutioner

Kursus for pårørende til retspsykiatriske patienter

Foredrag

Fx:

- Radikalisering og psykisk sygdom – og hvor svært det er at sige noget entydigt om
- Fra spændetrøje til recovery - psykiatriens historie i Danmark
- Retspsykiatri – hvem, hvad, hvor, hvordan?
- En sten i skoen – retslige patienter i almenpsykiatriske sengeafsnit
- "Jeg er også et menneske..." – om stigma og retspsykiatriske patienter

Retspsykiatrisk Forum

- Foredrag og tværfaglig debat
- Målgruppe: Alle faggrupper, der er involveret i retspsykiatriske patientforløb

Kvalitets- og udviklingsarbejde i RHP

Vidensberedskab og videndeling

- Overvågning og indsamling af viden på det retspsykiatriske område ift. forsknings- og erfaringsbaseret viden
- KFR videndeling på mail ift. ny dansk og international forskning, debatindlæg, ny lovgivning mv
- www.psykiatri-regionh.dk/kfr
- www.linkedin.com/company/kompetencecenter-for-retspsykiatri/

Undervisning

- Landsdækkende efteruddannelse for plejepersonale i specialiseret retspsykiatri
- Specialuddannelsen i psykiatrisk sygepleje
- Ekspertuddannelser i retspsykiatri
- Centre og afdelinger i RHP
- Kommunale bosteder

SÆRLIGE INDSATSONOMRÅDER 2022

- Pårørende - også til retspsykiatriske patienter
- Misbrugsbehandling i den specialiserede retspsykiatri i RHP
- Recovery og rehabilitering – teori og praksis
- Peers i en retspsykiatrisk kontekst
- Radikalisering og psykisk sygdom
- Esport som rehabilitering

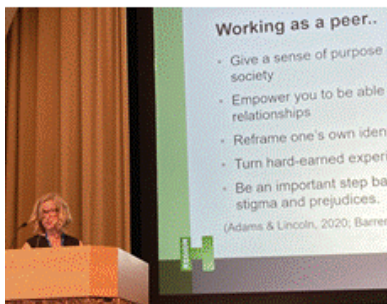
Kontakt

Kompetencecenter for Retspsykiatri
Psykiatrisk Center Sct. Hans, Boserupvej 2, 4000 Roskilde
Telefon 29 33 02 92

Mail: thpkfr@regionh.dk
Hjemmeside: www.psykiatri-regionh.dk/kfr
LinkedIn: www.linkedin.com/company/kompetencecenter-for-retspsykiatri/

Formidling og undervisning: Retsspsykiatrisk Forum og retsspsykiatrisk ekspertuddannelse

- Working as a peer..
- Give a sense of purpose society
 - Empower you to be able relationships
 - Reframe one's own iden
 - Turn hard-earned experi
 - Be an important step ba stigma and prejudices.
- (Adams & Lincoln, 2020; Barner

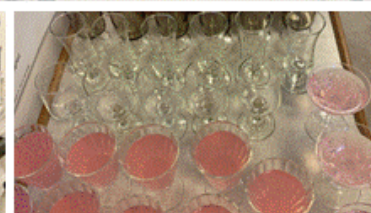
Papers ved 14th Nordic Symposium on Forensic Psychiatry i Helsinki, september 2022

Styregruppen og deltagere ved Retsspsykiatrisk Forsknings- og Udviklingskonference, Skejby, 8. november 2022

Direktionen på GEMBA i KFR, undervisning i Esport og flytning af museumsgenstande fra Sct. Hans Vest

Flyttekasser, flyttekasser, housewarming og ny udsigt på 2. sal i Kirsebærhus

Årets gang i KFR 2022; Retsspsykiatrisk Forum, Forsknings- og Udviklingskonference, 14th Nordic Symposium on Forensic Psychiatry, museumsgenstande, flyttekasser og nye lokaler.

Forskning

KFR arbejder med afsæt i OECDs definition af forskning og udvikling som "et skabende arbejde foretaget på et systematisk grundlag for at øge den eksisterende viden, samt udnyttelsen af denne viden til at udtænke nye anvendelsesområder".

I 2022 har vi arbejdet på følgende projekter:

1. KFR Vidensberedskab
2. Recovery og retspsykiatri
3. Retspsykiatri og radikaliserings – opdatering af arbejdspapir
4. Pårørende – også til retspsykiatriske patienter
5. RET SPOR 2033
6. Esport som rehabilitering
7. Peers og retspsykiatri - erfaringer med implementering af peer support i den specialiserede retspsykiatri i RHP

Status på projektarbejde

1. KFR Vidensberedskab

Indsamling af viden og erfaringer på det retspsykiatriske område er en kerneopgave for KFR. Vores vidensberedskab fungerer som fundament og afsæt for kompetencecentrets indsatser i forhold til formidling, videndeling, undervisning/kompetenceudvikling og formulering af nye forsknings- og udviklingsprojekter. Referencer og videnskilder håndteres såvel elektronisk som manuelt i en fysisk samling, der stilles til rådighed for studerende og ansatte i Region Hovedstadens Psykiatri (RHP) efter aftale.

2. Recovery og retspsykiatri

KFR har igennem en årrække overvåget og gennemgået international forskningslitteratur vedrørende recovery, rehabilitering og retspsykiatri for at kunne identificere og beskrive de dilemmaer og udfordringer der knytter sig til at skulle arbejde recoveryorienteret med fokus på deltagelse, selvbestemmelse og magt over eget liv i en retspsykiatrisk kontekst, hvor den enkelte patients råderum og autonomi er rammesat af en retslig foranstaltning. I 2022 er der bl.a. arbejdet med et lærebogskapitel til antologien 'Recovery - at komme sig over psykisk lidelse' redigeret af Stine Bjerrum Møller og Stephen Austin. Bogen udkommer januar 2023.

3. Retspsykiatri og radikaliserings – opdatering af arbejdspapir

I 2018 udkom KFRs første arbejdspapir om radikaliserings, terrorisme og psykisk sygdom. Siden da har vi overvåget den internationale litteratur på området, og i marts i år udgav vi en opdatering af arbejdspapiret. Opdateringen sammenfatter hovedkonklusionerne på et område, der generelt er præget af metodiske svagheder. Der er dog udbredt enighed om at man ikke kan tale om entydige sammenhænge mellem psykisk sygdom og radikaliseringsprocesser formes af et komplekst samspil af risikofaktorer og beskyttende faktorer, og at der er brug for grundige undersøgelser af, hvad der er på spil i særlige subgrupper og hos den enkelte, der ender med at radikalisere. Endelig peger forskningen på at der er risiko for at forstærke stigmatisering af

mennesker med psykisk sygdom ved forsimplede koblinger af sygdom og evt. voldspærthed.

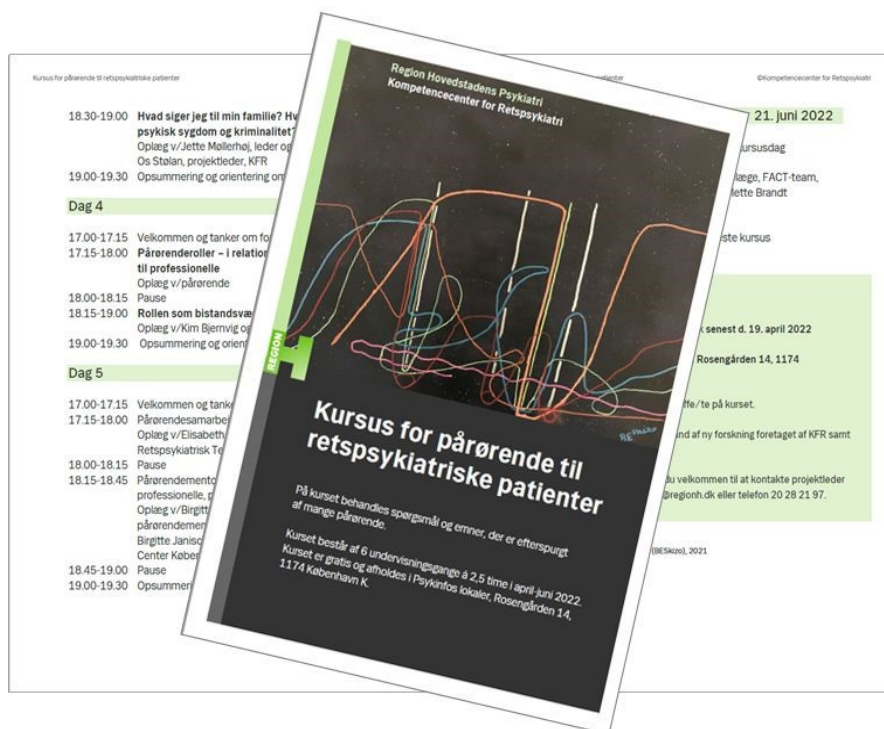
- Jørgensen, M. & Møllerhøj, J. (2022). [Opdatering af KFR arbejdspapir 1/2018](#). Roskilde: Psykiatrisk Center Sct. Hans. [Opdateringen forefindes også som selvstændigt dokument](#).

4. Pårørende – også til retspsykiatriske patienter

Pårørende til retspsykiatriske patienter oplever en del udfordringer i de forskellige faser før, under og efter dom til behandling eller anbringelse. KFRs artikel om dette emne bygger på interviews med pårørende foretaget i forbindelse med undersøgelsen 'Vendepunkter. Patienters og pårørendes fortællinger og erfaringer med forløb før og efter dom' fra 2021.

- Møllerhøj, J. (2022). ["What if you listened to and involved the caregivers?" – Experiences and needs amongst caregivers involved with mentally disordered offenders and mental health services](#). *The European Journal of Psychiatry*, Volume 36, Issue 3, 191-199.

KFR har også med afsæt i viden fra 'Vendepunkter' om de særlige udfordringer og vidensbehov pårørende til retspsykiatriske patienter oplever, udviklet og tilrettelagt et pårørendekursus. I 2021 afholdt KFR kurset som pilotafprøvning og i april-juni 2022 afvikledes kurset igen. Tilbuddet bestod af seks kursusgange, hvilket gav god mulighed for at komme rundt om relevante emner. Der var 17 deltagere, som generelt gav positiv feedback på både indhold og afvikling af kurset. Der er planlagt endnu et kursus i maj-juni 2023.

5. RET SPOR 2023

RET SPOR 2023 er en prospektiv longitudinel kohorteundersøgelse af tre årgange af patienter, der henvises til Retspsykiatrisk Visitation i Region Hovedstadens Psykiatri for

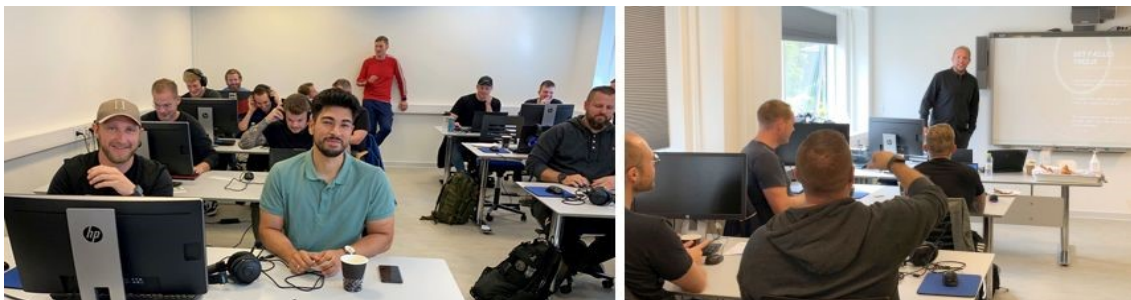
iværksættelse af dom i henhold til Straffelovens §§ 16 og 69. Dataindsamlingen løber frem til 2033 og baseres på journaldata. Baggrunden for projektet er, at der mangler viden om og hvordan de idømte retspsykiatriske behandlingsforløb virker kriminalitetsforebyggende. Projektet vil bidrage til mere specifik viden om, hvordan de retspsykiatriske behandlingsforløb forløber og belyse udviklingen i centrale kriminalitetsrisiko og -beskyttende faktorer. Dataindsamlingen er påbegyndt i 2022.

6. Esport som rehabilitering

På baggrund af erfaringer fra Afdeling for Retspsykiatri i Skejby med brug af Esport som behandlingsaktivitet, besluttede de retspsykiatriske afdelinger i Region Nordjylland, Region Sjælland og Region Hovedstaden i 2020 at arbejde for at etablere et forskningsprojekt og et lignende tilbud om gaming. Center for Retspsykiatrisk Forskning og Udvikling (CerF) i Region Midtjylland og KFR har i løbet af 2022 arbejdet intensivt med at forberede projektet, koordinere undervisning og formulere et forskningsdesign således at interventionen kunne undersøges systematisk på tværs af de fire regioner.

Projektet blev imidlertid forsinket og kompliceret af en meget lang sagsbehandling i forhold til at få en forskningssamarbejdsaftale og regionale databehandlersaftaler på plads. Primo september 2022 blev det derfor desværre nødvendigt at beslutte, at projektet ikke gennemføres som forskningsprojekt.

De enkelte afdelinger og regioner er indstillet på alligevel at etablere og implementere aktivitetstilbuddet uden forskningsdelen. CerF og KFR arbejder forsat på en model for, hvorledes der kan laves erfaringsopsamling og sikres videndeling mv. på tværs af de retspsykiatriske afdelinger.

Undervisning af Esport-instruktører i Region Sjælland og Region Hovedstaden

7. Peers og retspsykiatri - erfaringer med implementering af peer support i den specialiserede retspsykiatri i RHP

Siden 2013 har Region Hovedstadens Psykiatri haft en ambition om at øge andelen af medarbejdere med brugerbaggrund, kaldet peers eller recoverymentorere. I løbet af 2023 skal retspsykiatrien på Psykiatrisk Center Sct. Hans ansætte af recoverymentorere på alle sengeafsnit. Derfor har KFR gennemført en kortlægning og sammenfatning af relevant viden om peers og retspsykiatri i form af et nyt arbejdspapir. Arbejdet på projektet fortsætter i 2023.

Gennemgangen af den internationale forskningslitteratur viser, at medarbejdere med brugerbaggrund kan have en meget væsentlig funktion i understøttelsen af den enkelte

retspsykiatriske patients personlige recoveryproces. Ifølge litteraturen er det afgørende, at peers, der skal arbejde i en retspsykiatrisk kontekst, har dobbelterfaring med at overkomme konsekvenser af såvel alvorlig psykisk sygdom som kriminalitet.

- Møllerhøj, J. & Jørgensen, M. (2022). Peers i en retspsykiatrisk kontekst. Aktuell viden og erfaringer. KFR Arbejdspapir 8/2022. Roskilde: Psykiatrisk Center Sct. Hans.

Vidensberedskab og videndeling

Udover mundtlig og skriftlig formidling laver KFR videndeling på mail. Man kan tilmelde sig denne service ved at sende en mail til KFRs fællespostkasse på rhpkfr@regionh.dk.

Udsendelser på KFR Videndeling afspejler, at vi arbejder med et bredt vidensbegreb og kan indeholde alt fra debatindlæg, annoncering af arrangementer til nye publikationer eller orientering om lovgivning. Tilbage meldingen fra en række af listens medlemmer er, at denne brede, men målrettede, videndeling opleves som nyttig.

I 2022 er KFR Videndeling blevet udsendt ca. to gange om måneden. Derudover er layout og struktur for udsendelse revideret.

KFR Arbejdspapirer

Formålet med KFR Arbejdspapirer er at give en status præsens på aktuel viden indenfor et afgrænset tematisk område. KFR Arbejdspapirer kan være en fagfællebedømt undersøgelse af en aktuel problemstilling eller en oversigt over viden og litteratur indenfor et fagligt

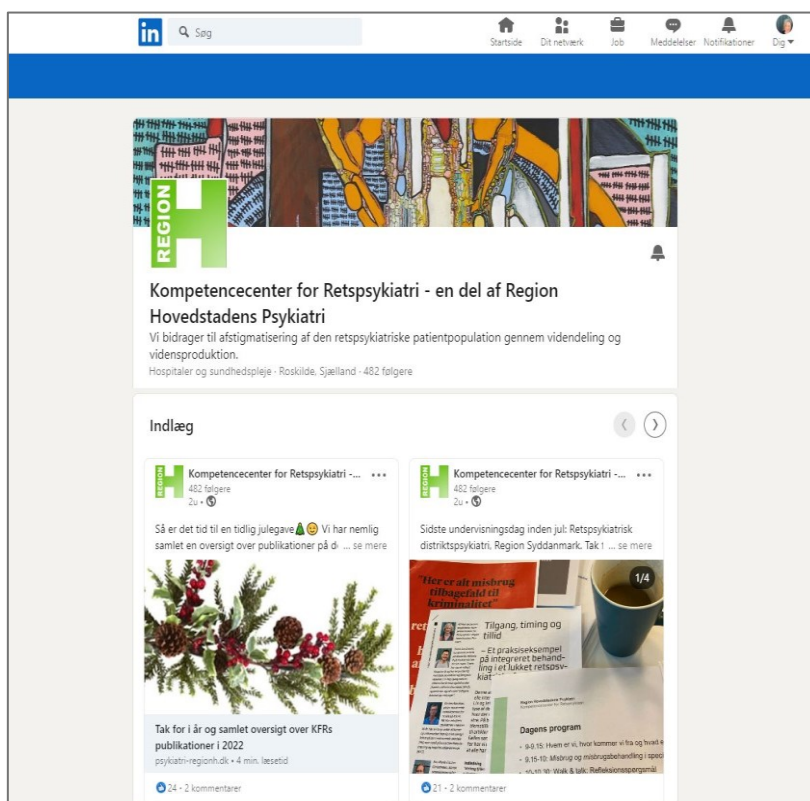
emne med relevans for klinisk praksis. Sigtet er at lave anvendelsesorienteret forskningsformidling og videndeling. Målgruppen for KFR arbejdsrapporter er fagprofessionelle, der arbejder med retspsykiatriske patientforløb, og tanken er, at man relativt nemt skal kunne tilægge sig et hurtigt overblik over et aktuelt tema.

Tilbagemeldinger fra især personale på efteruddannelse tyder på, at denne genre er hjælpsom i forhold til hurtigt at skabe sig overblik over en tematik inkl. relevante referencer til litteratur og forskningsresultater.

I 2022 er der udgivet et nyt arbejdsrapport, *KFR Arbejdsrapport nr. 8*, der omhandler internationale erfaringer med ansættelse af medarbejdere med brugerbaggrund i en retspsykiatrisk kontekst. Desuden har vi opdateret det tidligere arbejdsrapport *KFR Arbejdsrapport 1*, der omhandler psykisk sygdom og radikaliserings.

KFR på LinkedIn

Ultimo 2022 har KFR oprettet en LinkedIn profil (www.linkedin.com/company/kompetence-center-for-retspsykiatri/). Formålet med profilen er i højere grad at synliggøre KFRs arbejde og samarbejdet med andre forskningsmiljøer, at øge muligheden for at initiere faglige drøftelser vedr. KFRs forskningsfelt og at vidende til en bredere skare. KFR fortsætter i 2023 med at opbygge profilen ift. antal følgere og omfanget af aktivitet.

Retspsykiatrisk Forum

KFR etablerede i 2018 efter inspiration fra Afdeling M og Dobbelt diagnose Forum et tilsvarende Retspsykiatrisk Forum (RF). RF er et fagligt forum, der i form af foredrag formidler viden om retspsykiatri. Formålet med RF er at bidrage til tværfaglig dialog og videndeling af retspsykiatriske problemstillinger, primært i Region Hovedstadens Psykiatri. RF sigter

mod alle faggrupper, der er involveret i retspsykiatriske patientforløb, i såvel specialiseret retspsykiatri som i almenpsykiatrien.

I 2022 har vi på grund af Covid-19 og mindre ressourcer været nødt til at mindske antallet af arrangementer. Derfor er der kun gennemført et arrangement. Vi forventer dog at skrue op for antallet af arrangementer i 2023.

- Fredag d. 6. maj: "Forbrydelsens Sind" - fortællinger om psykisk sygdom og kriminalitet v/Mette Brandt-Christensen, overlæge, Psykiatrisk Center Sct. Hans og Tine Wøbbe, chefpsykolog, Psykiatrisk Center Sct. Hans.

Videreudvikling af formidlingsformer

I andet halvår af 2022 har KFR indledt et arbejde med at videreudvikle vores forskningsformidling og understøttelse af, at viden omsættes til klinisk praksis. Formålet er at få feedback og nye ideer og ønsker til KFRs formidlingsstrategi i udvalgte målgrupper i den specialiserede retspsykiatri og i almenpsykiatrien i RHP samt at justere og udvikle nye tiltag i formidlingsstrategien. Arbejdet fortsætter i 2023.

Forespørgsler, sparring og vejledning

KFR har i 2022 besvaret en lang række forespørgsler fra kandidatstuderende, journalister, danske og internationale forskningsmiljøer, samt kolleger fra andre regioner.

Derudover bidrager vi med vejledning og sparring såvel internt som eksternt:

- Personale på efteruddannelse (diplom, master)
- Studerende på Specialuddannelsen i Psykiatrisk Sygepleje
- Ph.d.-vejledning, Region Sjælland
- Ph.d.-vejledning, Region Midtjylland

Forskningsnetværk

JM indgår som Region Hovedstadens repræsentant i styregruppen for *Retspsykiatrisk Forskningsnetværk* (RFN) der, på opdrag fra afdelingsledelserne i den specialiserede retspsykiatri, arbejder på tværs af psykiatrien i de fem regioner. Efter flere udsættelser pga. COVID-19 kunne RFN i november 2022 afholde en national forsknings- og udviklingskonference i retspsykiatri i Skejby. Konferencen havde mere end 100 deltagere, heraf en stor andel klinikere, der fik mulighed for at videndele og hente inspiration på tværs af de retspsykiatriske afdelinger.

Deltagere på forsknings- og udviklingskonferencen i november 2022

KFR har intensiveret samarbejdet med den specialiserede retspsykiatri i Region Midtjylland med henblik på et stærkere forskningssamarbejde med Center for Retspsykiatrisk Forskning og Udvikling (CerF), forskningsleder Lisbeth Uhrskov Sørensen, seniorforsker Morten D. Terkildsen og Honorary Skou Professor Harry Kennedy.

Foredrag og oplæg

4. marts: Oplæg for forskningsgruppen Mental Sundhed på Statens Institut for Folkesundhed: 'Retspsykiatri - hvem, hvad, hvor?'

17. maj: Oplæg på Netværksseminar for plejepersonale i specialiseret retspsykiatri: 'Stigma og retspsykiatri - særlige etiske forpligtelser?'

23. maj: Oplæg hos Nationalt Center for Forebyggelse af Ekstremisme (NCFE): 'Intro til Kompetencecenter for Retspsykiatri (KFR) & arbejdet med KFR Arbejdsrapport 1/2018: Radikalisering, terrorisme og psykisk sygdom'

24. maj: Botilbuddet Dannebrogsgade: 'Retspsykiatri - hvem, hvad, hvor, hvordan?'

23. juni: Besøg fra Danske Regioner. 'Introduktion til KFR'

24.-26. august: To oplæg ved Nordisk Retspsykiatrisk Symposium, Helsinki:

- 'Peer support workers in forensic psychiatry'
- 'Caregivers and forensic psychiatry'

19. september: Oplæg for EN AF OS-ambassadører: '"Jeg er jo også et menneske..." - lidt om stigma og retspsykiatriske patienter'

28. september: Botilbuddet Rønnebo, Københavns Kommune: 'Retspsykiatri - hvem, hvad, hvor, hvordan? (og måske lidt om offender recovery)'

11. oktober: Bostedsteam på PC Nordsjælland: 'En sten i skoen? Retslige patienter i almenpsykiatriske sengeafsnit'

26. oktober: Oplæg på årsmøde for INFO-husene: 'Radikalisering og psykisk sygdom – hvad siger forskningen?'

8. november: National forsknings- og udviklingskonference i retspsykiatri

23. november: Nationalt erfaringsforum for INFO-husene: 'Radikalisering, terrorisme og psykisk sygdom – og hvorfor det er vanskeligt at sige noget entydigt om'

2. december: Introduktion til Grunduddannelsesenheden, PCSH

8. december: Introduktion til nye medarbejdere i Kvalitets- og forbedringsenheden, PCSH

16. december: Retspsykiatrisk Distriktspsykiatri, Region Syddanmark: 'Videndeling fra KFR':

- Misbrug og misbrugsbehandling i specialiseret retspsykiatri
- Vendepunkter og offender recovery
- Stigmatisering og retspsykiatriske patienter.

Undervisning

10. februar og 22. september: Faglige Introduktionsdage på Afdeling R, PC Sct. Hans.

- Intro til Kompetencecenter for Retspsykiatri (KFR) & Intro til recovery og retspsykiatri

25. marts: Ekspertuddannelsen i Retspsykiatri, modul 3.

- Introduktion til forskning fra KFR

April, maj og juni: Kursus for pårørende til retspsykiatriske patienter. Seks kursusdage med undervisning af KFR og en række gæster.

- Dag 1: 'Pårørende til retspsykiatriske patienter – en særlig udfordring?' og 'Dømt til behandling. Hvad er en psykiatrisk særforanstaltning?'
- Dag 2: 'Retspsykiatriske behandlingsforløb – hvad er det?' og 'Hvem gør hvad og hvem kan jeg spørge om hvad?'
- Dag 3: 'Recovery og retspsykiatriske patienter' og 'Hvad siger jeg til min familie? Hvordan taler man om psykisk sygdom og kriminalitet?'
- Dag 4: 'Pårørenderoller – i relation til patienten og i relation til professionelle' og 'Rollen som bistandsværge – hvad og hvordan?'
- Dag 5: 'Pårørendesamarbejde – de professionelles erfaringer' og 'Pårørendementor – brobygger mellem de professionelle, patienterne og de pårørende'
- Dag 6: 'Veje ud af en særforanstaltning'

8.-9. september, 6. oktober, 7. oktober og 1. november: Specialuddannelsen i Psykiatrisk Sygepleje i helholdsvis RHP. Region Midt, Region Syd og Region Sjælland.

- 'Fra spændetrøje til recovery – psykiatriens historie i Danmark' (forelæsning)
- 'Retspsykiatri: hvem, hvad, hvor?'
- 'Patient og pårørendeperspektiver' (eksempler fra KFRs interviewstudier)
- 'Misbrug – problematisk rusmiddelbrug'
- 'Introduktion til KFR Arbejdspapirer'

4. november: Tværfaglig efteruddannelse for plejepersonale i retspsykiatri TRE-DA om ny forskning i retspsykiatri. Centrale temaer og problemstillinger.

- 'Intro til KFR, forskning i dansk retspsykiatri – tendenser og udfordringer'
- 'Kriminalitetsforebyggelse og kriminalitetsprofiler'
- 'Kriminalitetsforebyggelse i praksis – 2 cases'
- 'Forskning i patient- og pårørendeperspektiver: Recovery, håb og drømme, vendepunkter'
- 'Misbrug og misbrugsbehandling'.

Øvrige aktiviteter

Censorkorpset for Historie

JM er pr. 1. april beskikket til censorkorpset for Historie for en fireårig periode.

Lektorat ved Statens Institut for Folkesundhed, SDU

JM er pr. 1. januar tiltrådt som lektor ved Statens Institut for Folkesundhed, SDU for en femårig periode. Lektortilknytningen giver mulighed for nye og interdisciplinære forsknings-samarbejder, samt mulighed for at varetage ph.d.-vejledning som hovedvejleder.

Afstigmatisering af retspsykiatri og retspsykiatriske patienter

Afstigmatisering og nuancering af fortællinger om og fremstillinger af retspsykiatriske patienter er en central del af KFRs opdrag. Dette arbejde foregår internt i behandlingspsykiatrien, f.eks. i undervisningssammenhænge, da retspsykiatriske patienter desværre kan opleve stigmatisering i mødet med sundhedsprofessionelle. Derudover foregår det eksternt, ikke mindst med fokus på pressens rolle og ansvar i forhold til generaliserende og monstrøse repræsentationer af mennesker med psykisk sygdom. I forlængelse heraf skrev KFR i 2022 en klumme om stigmatisering af patienter med dom til behandling.

- Møllerhøj, J., Jørgensen, M., Stølan, L. (2022). Patient med dom til behandling - mere og andet end psykisk sygdom og kriminalitet. Klumme til www.en-af.os.dk

Flytning af og sammenlægning af bogsamlinger på PC Sct. Hans

I 2022 har KFR været ansvarlig for flytning og sammenlægning af en række bogsamlinger på PC Sct. Hans på grund af frasalget af Vest-matriklen til Roskilde Kommune. Det har bl.a. drejet sig om at gennemgå og flytte bogsamlinger og arkivalier fra Østerhus. De omfattende samlinger har stor videnskabshistorisk værdi og minder os alle sammen om, at psykiatrisk forskning og praksis har en lang historie på Sct. Hans.

Nyt Museum Sct. Hans

I forbindelse med frasalget af Vest-matriklen har KFR været involveret i flytningen af genstande opbevaret i Centralmagasinet til ny lokation på Øst-matriklen.

Derudover har KFR deltaget i arbejdet med afklaring af de kommende rammer for videreførsel og nyopsætning af den psykiatrihistoriske samling på PC Sct. Hans. I tæt samarbejde med det nuværende museum, centerledelsen på PC Sct. Hans, Roskilde Kommune og Roskilde Museum har KFR været penneførere på et prospekt, der skal danne afsæt for

fundraising til indretning og etablering af et nyt Museum Sct. Hans. Formålet med dette arbejde er at bidrage til øget forståelse og afstigmatisering af psykisk sygdom ved at sætte fokus på fortællinger om psykiatriens historie og om det at være indlagt på Sct. Hans.

Det nuværende museum understøttes af engagerede frivillige og dette vil også fremadrettet være et centralt element i driften. Museet skal henvende sig til en bred målgruppe, men der vil være særligt fokus på museets relevans for patienter og pårørende i Region Hovedstaden og Region Sjælland, personale og uddannelsessøgende på PC Sct. Hans. Det særlige ved museet på Sct. Hans er, at det er placeret i umiddelbar nærhed af psykiatriske afdelinger, der fortsat er i drift. Derved adskiller det sig fra de øvrige psykiatriske samlinger i Danmark, der er placeret i nedlagte afdelinger.

Arbejdet med prospekt og fundraising fortsætter i 2023.

NYT MUSEUM SCT. HANS

Psykiatri ROSKILDE KOMMUNE

Nyt Museum Sct. Hans

Det ny museum har fokus på et Inderum, der huser en ny museumsudstilling og et Uderum, der udgøres af bygninger, landskab og det store geografiske areal, der historisk har huseret Sct. Hans Hospital.

Til sammen bidrager fortællinger og oplevelser i disse rum til øget og mere nuanceret viden om mental sundhed og sygdom gennem tiden.

Håb og personlig recovery

Det enkelte menneskes personlige recoveryproces er omdrejningspunktet i psykiatrik praksis i dag. Der er fokus på, at den enkelte lever et aktivt og tilfredsstillende liv trods eventuelle udfordringer eller begrænsninger, som følge af psykisk sygdom. Måden vi hver især taler om psykisk sygdom på har stor betydning for individets mulighed for at udvikle en fortælling og en identitet, der handler om mere og andet end sygdom.

Afstigmatisering

Det væsentligste greb i forhold til at mindske stigma knyttet til psykiske lidelser er at øge viden og at bringe nuancer i fortællinger og antagelser om mennesker med psykisk sygdom.

Ved at formidle bredt om de levede liv med psykisk sygdom, der fortsat udfolder sig på og omkring Sct. Hans vil museet bidrage til øget nuancering og forståelse for mental sundhed og sygdom.

Inderum: Tre udstillingstemaer

Det første udstillingstema fokuserer på psykiatri- og videnskabshistorie på Sct. Hans 1808-2023.

I det andet tema fokuseres på betydningen af at kunne udtrykke sig kreativt og på kunst- og terapiværktøjer, som en integreret del af den psykiatriske behandling.

Det tredje tema har fokus på arkitektur- og bygningshistorie. Sct. Hans som Roskildestørste arbejdsplads og som et selvforvarende samfund i samfundet.

1. Fra spændetroje til recovery og personlig medicin

Museet fortæller om oplysningens lægemiddel og betydningen af ro, ly, luft og adgang til skov og fjeld. Udstillingstemaet udforsker historiske måder på udviklingen af psykiatrien som et lægemiddel og specielt, materiel, handling, chokbehandling i mellemkrigstiden, der huser søn og den farmakologiske gennembrud 1950'erne.

Der vil være fortællinger om behandlingsoprøbene, der endte i læ- eller livslange indlæggelser, nuancerede historier om tvang, magt, og omsorg, men også beretninger om menneskelig smerte og fortrydelse.

Fortællingerne bringes helt frem til nutidig praksis og forskning med fokus på personlig recovery og på udviklingen af præcisionsmedicin. Udstillingen vil også omfatte menneskets individuelle genetik.

2. Kunst og psykisk sygdom

Det har været kendt siden psykiatriens fødsel, at meningsfuld beskæftigelse og det at kunne udtrykke sig kreativt har været betydningsfulde for mennesker med psykisk sygdom.

Museum Sct. Hans har en unik samling af kunst frembragt af patienter. En samling, som på forsken vis knytter an til internationale samlinger af art brut og outsiderkunst. Man vil f.eks. kunne se værker af Clamatoron, Kasperind og Karlens, samt en omfattende samling af keramiske arbejder. Her fortæller historien om kunst- og keramikarbejder som en integreret del af den psykiatriske behandling.

Muligheden for at betragte de kreative arbejder kan bidrage til større indsigt i hvordan det kan opleves at leve med psykisk sygdom.

3. Et samfund i samfundet

Her fortæller historien om Sct. Hans som Roskildestørste arbejdsplads for et stort antal borgere i midten af det 20. århundrede, og som et sted hvor mange ansatte og deres familier boede.

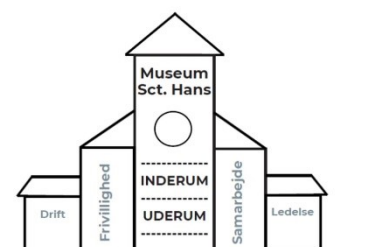
Endvidere skal udviklingen af Sct. Hans som en by i byen Roskilde med egen vand- og afløbssystem, Der fikurene på bygninger og arkitekturhistorie og den konstante udvidelse og omstrukturering af huset. Forslaget på at lade en nærmest kronisk plademangel på psykiatriske senge fra anden halvdel af 1800-tallet.

Temaet minder besøgende om, at Roskilde by har en lang erfaring med tolerance og rummelighed i forhold til mennesker med psykiske vanskeligheder, og at disse var en del af bygheden indtil strukturreformeringen i 1990'erne.

Formidlings- og driftsmodel

Kernen i det nye Museum Sct. Hans er udstillingen i Inderummet. Den nye udstilling understøttes af en høj grad af frivillighed og af formidlingsaktiviteter i Uderummet.

En nyopretning i nye og større rammer og med ambition om et højt besøgstal, fortæller om en ny driftsmodel.

Selvforvaltende udstilling og længere åbningstid

Det nye udstilling designes så den i højere grad er selvforsørgende, så besøgende kan færdes i den uden guide og omvisning. De frivillige spiller fortsat en central rolle som værts- og kuttører og i varetagelsen af bookede omvisninger for grupper.

Bevægsgrundlaget bliver væsentligt forøget i kurhus, når nye kommercielle, kommunale og frivillige funktioner flytter ind på Sct. Hans

Vest sammen med 300 nye beboere. Det forventes, at besøgstallet vil kunne øges fra de nuværende 3000 årlige gæster til 6.000-8.000 i løbet af en årrække efter nyetableringen.

Daglig leder skal sikre, at ambitionerne indfries

En daglig leder skal håndtere de administrative opgaver og understøtte og styrke frivillighedsarbejdet. Arbejdet vil også omfatte udvikling af samarbejdet, arrangementer og nye samarbejder.

Udvikling af prospekt til kommende Museum Sct. Hans

Publikationer

Hvidhjelm, J., Brandt-Christensen, M., Delcomyn, C., Møllerhøj, J., Siersma, V., & Bak, J. (2022). Effects of Implementing the Short-Term Assessment of Risk and Treatability for Mechanical Restraint in a Forensic Male Population: A Stepped-Wedge, Cluster-Randomized Design. *Frontiers in Psychiatry*, 13:822295.

Jørgensen, M. & Møllerhøj, J. (2022). Opdatering af KFR arbejdspapir 1/2018. Roskilde: Psykiatrisk Center Sct. Hans. Opdateringen forefindes også som selvstændigt dokument.

Kompetencecenter for Retspsykiatri (2022): Forskningsplan 2022-2027. Roskilde: Kompetencecenter for Retspsykiatri.

Møllerhøj, J. & Jørgensen, M. (2022). Peers i en retspsykiatrisk kontekst. Aktuell viden og erfaringer. KFR Arbejdspapir 8/2022. Roskilde: Psykiatrisk Center Sct. Hans.

Møllerhøj, J., Jørgensen, M., Stølan, L. (2022). Patient med dom til behandling - mere og andet end psykisk sygdom og kriminalitet. Klumme til www.en-af.os.dk. Juni 2022.

Møllerhøj, J. (2022). "What if you listened to and involved the caregivers?" – Experiences and needs amongst caregivers involved with mentally disordered offenders and mental health services. *The European Journal of Psychiatry*, Volume 36, Issue 3, 191-199.

Terkildsen, D. M., Vestergaard, L., Møllerhøj, J. & Sørensen, L. (2022). Forensic Psychiatric Patients' Perspectives on COVID-19 Prevention Measures: A Qualitative Study. *Journal of Forensic Psychology Research and Practice*. Online ahead of print.

Psykiatri

**Kompetencecenter for
Retspsykiatri**
Boserupvej 2
4000 Roskilde
www.psykiatri-regionh.dk/kfr

Telefon: 2933 0292
E-mail: rhpkfr@regionh.dk